

[27
E+Q]

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M.Ed. 1st Semester

Introduction to Research in Education

Paper Code:PE01CMD204

Date: 26/11/2018 , Monday

Time: 10:00Am to 1:00PM

Total Marks: 70

Instructions:

All the six questions are compulsory.

The figures in the brackets to the extreme right indicate marks.

Q-1 Answer any five of the following questions. (15)

1. Clarify meaning and concept of research.
2. Write specific characteristics of Educational research.
3. How we use scientific method in social science.
4. Write about for identify the steps of research problem.
5. Why review of related literature is important in research?
6. Explain Analytical review of related literature.

Q-2 'Action Research is a method used for improving practice' write in detail on following point in the context of given statement. (10)

- Concept of action research
- Step of action research with proper example

OR

Q-2 Read the following problem carefully and answer the questions: A study of Academic achievement of high school students in relation to creativity. (10)

- Write any three objectives of the study.
- Write three null hypothesis and one directional hypothesis of the study.
- Write independent, dependent and moderate variables.

Q-3 Write Short notes on any Two of the following. (10)

1. Need of educational research
2. Types of Hypothesis
3. Types of variables

Q-4 Answer any five of the following questions. (15)

1. What is the difference between a cross sectional study and a longitudinal study?
2. Explain the meaning of population with sample.
3. Write steps of sampling process.
4. Explain: Stratified sampling.
5. Which point to be kept in mind while determination of size of sample?
6. Which method use for selecting a sample through random sampling?

Q-5 'Many similarities exist between causal-comparative research and correlational research' write in detail on the following points in the context of given statement. (10)

- Comparison between casual comparative method and correlational method
- Rule of Difference
- Rule of Agreement

OR

Q-5 'The elements of a sample are known as sampling units or observations' write in detail on the following point in the context of given statement. (10)

- Meaning of sampling
- Importance of sampling
- Characteristics of good sample

Q-6 Write Short notes on any Two of the following. (10)

1. Types of correlation
2. Internal validity and factors affecting it
3. cluster sampling

①

(P.T.O)

ગુજરાતી તરજૂમો

(૧૫)

પ્રશ્ન ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

૧. સંશોધનનો અર્થ અને સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
૨. શૈક્ષણિક સંશોધનના વિશિષ્ટ લક્ષણો લખો.
૩. આપણે સામાજિક વિજ્ઞાનમાં વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરીએ છીએ?
૪. 'સંશોધન સમસ્યા ઓળખવાના પગથિયા' માટે લખો.
૫. સંશોધનમાં સંદર્ભ સાહિત્યની સમીક્ષા શા માટે મહત્વની છે?
૬. સંદર્ભ સાહિત્યની પૃથક્કરણાત્મક સમીક્ષા સમજાવો.

(૧૦)

પ્રશ્ન ૨ 'ક્રિયાત્મક સંશોધન તાલીમને વધુ સારી બનાવવા માટે ઉપયોગમાં લેવાતી એક પદ્ધતિ છે.'

આ વિધાનના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓ પર વિસ્તારથી લખો.

- ક્રિયાત્મક સંશોધનની સંકલ્પના
- એક યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે ક્રિયાત્મક સંશોધનના સોપાનો

અથવા

(૧૦)

પ્રશ્ન ૨ નીચેની સમસ્યા કાળજીપૂર્વક વાંચો અને પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

માધ્યમિક શાળાના વિદ્યાર્થીઓની શૈક્ષણિક સિદ્ધિનો સર્જનાત્મકતાના સંદર્ભમાં અભ્યાસ

- અભ્યાસના ત્રણ હેતુઓ લખો.
- અભ્યાસની ત્રણ શૂન્ય ઉત્કલ્પનાઓ અને એક દિશાસૂચક ઉત્કલ્પના લખો.
- સ્વતંત્ર, પરતંત્ર અને પરિવર્તક ચલો લખો.

(૧૦)

પ્રશ્ન ૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.

૧. શૈક્ષણિક સંશોધનની જરૂરિયાત
૨. ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો
૩. ચલોના પ્રકારો

(૧૫)

પ્રશ્ન ૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

૧. આડછેદી અભ્યાસ અને સર્ળંગસૂત્રી અભ્યાસ વચ્ચે શું તફાવત છે?
૨. વ્યાપવિશ્વનો અર્થ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
૩. નમૂના પસંદગી પ્રક્રિયાના સોપાનો લખો.
૪. સમજાવો: સ્તરીકૃત નમૂના પદ્ધતિ
૫. નમૂનાનું કદ નિર્ધારણ કરતી વખતે કયા મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખવા જોઈએ?
૬. યાદચ્છિક નમૂના પસંદગી દ્વારા એક નમૂનો પસંદ કરવા માટે કઈ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

પ્રશ્ન ૫ 'કારણ-તુલનાત્મક સંશોધન અને સહસંબંધાત્મક સંશોધન વચ્ચે ઘણી સમાનતા અસ્તિત્વ ધરાવે છે'

આ વિધાનના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓ પર વિસ્તારથી લખો.

- કારણતુલનાત્મક પદ્ધતિ અને સહસંબંધાત્મક પદ્ધતિ વચ્ચેની તુલના
- અસમાનતાનો નિયમ
- સમાનતાનો નિયમ

અથવા

(૧૦)

પ્રશ્ન ૫ 'નમૂનાના ઘટકોને નમૂના પસંદગીના એકમો અથવા અવલોકનો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે'

આ વિધાનના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓ પર વિસ્તારથી લખો.

- નમૂના પસંદગીનો અર્થ
- નમૂના પસંદગીની અગત્યતા
- સારા નમૂનાના લક્ષણો

(૧૦)

પ્રશ્ન ૬ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.

૧. સહસંબંધના પ્રકારો
૨. આંતરિક પ્રમાણભૂતતા અને તેને અસર કરતાં પરિબલો
૩. જૂમખા નમૂના પસંદગી